

Eksamen
i
NOR1206
Norsk skriftlig

VÅR 2014

Vg2
Yrkesfaglige utdanningsprogram

XX.XX. 2014

Les opplysningene på neste side

Eksamenstid:	4 timer
Hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt med unntak av Internett og kommunikasjonssystemer for øvrig. Ordbøker/ordliste
Vedlegg:	Olsen, T.B.(2010): <i>Lett å mobbe digitalt</i> (utdrag), http://www.forskning.no/artikler/2010/oktober/266662 , publisert 05.10.10, lastet ned 04.11.13 Harstad, Johan(2001): <i>En nesten pinlig affære</i> . Fra novellesamlinga: «Herfra blir du bare eldre». Gyldendal norsk forlag. Oslo. «Jenteloven». Kampanjeannonse fra Plan Norge: http://static.lokalguiden.no/media/ads/10/79/0002584343-01.pdf Lasta ned 06.03.2014
Andre opplysninger:	Oppgaven har 7 tekstsider med forsiden og vedleggene.
Veiledning om vurderingen:	Eksamen består av to oppgavedeler der du skal levere <u>to</u> oppgaver til sammen. Du skal svare på både del 1 og del 2. Del 1 vektlegges 30 %, mens del 2 vektlegges 70 %.
Informasjon til sensor og eksaminand:	Kompetansemål: <ul style="list-style-type: none"> • lese et representativt utvalg samtidstekster, skjønnlitteratur og sakprosa, på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samisk, og reflektere over innhold, form og formål • tilpasse språk og uttryksmåter til ulike skrivesituasjoner i skole, samfunn og arbeidsliv • gjøre rede for argumentasjon i andres tekster og skrive egne argumenterende tekster • tolke og vurdere sammenhengen mellom innhold, form og formål i sammensatte tekster

LYKKE TIL MED EKSAMEN!

Del 1: Mobbing på arbeidsplassen

Skriv ca. 250 ord

Les teksten under og skriv et formelt brev til verneombudet der du beskriver hva som har skjedd, og hva du mener bør gjøres med dette.

Du har jobbet i tre måneder i en bedrift. Sjefen din er høylytt og morsom, og du liker ham godt. Han gir deg gode tilbakemeldinger på jobben du gjør, og dere har en god tone. I en pause snakker du med kollegaen din, Märtha, idet sjefen kommer forbi. Han er tydelig sint. «Märtha!» roper han. «Du er det mest ubrukelige jeg har sett!» Du klarer ikke å gjøre de enkleste ting! Er du helt dum i skallen? Märtha ser ned i bakken og er tydelig lei seg. Sjefen fortsetter utskjellinga i et par minutter til. Så smiler han til deg, og går videre. Märtha bryter ut i gråt. Dette er ikke første gangen du har opplevd at sjefen gjør dette mot kolleger. Du bestemmer deg for å gjøre noe med det.

Del 2: Du skal svare på én av oppgavene. Skriv ca. 400-500 ord

Oppgave A

Tekstvedlegg: «Lett å mobbe digitalt».

Ta utgangspunkt i tekstvedlegget. Skriv en tekst der du gjør rede for hva digital mobbing er og argumenterer for at dette er et problem. Foreslå deretter noen tiltak som kan forhindre digital mobbing.

Kommentar:

Oppgaven er tredelt og du må svare på alle tre delene. Argumentasjonsdelen bør få størst plass, og du skal bruke saklige og relevante argumenter.

Oppgave B

Vi hører stadig historier om personer som har dummet seg ut på sosiale medier, eller fått livet sitt ødelagt på grunn av nettmobbing.

Skriv et leserinnlegg til Adresseavisen der du prøver å overbevise leseren om at sosiale medier har positive sider.

Kommentar:

Oppgaven ber deg om å få leseren til å tro på det du skriver. Du bør bruke flere virkemidler, men du kan selv velge hvilke du vil bruke.

Oppgave C

Vedlegg: «En nesten pinlig affære» av Johan Harstad

Les novella «En nesten pinlig affære». Skriv en tekst der du gjør rede for innhold, form og formål i novella.

Kommentar:

Oppgaven er tredelt, og du må svare på alle tre delene. Du skal skrive et kort handlingsreferat og peke på hva novella dypest sett handler om (tema). Du skal gjøre rede for noen virkemidler som er brukt i novella, og den funksjonen de har i teksten. Til slutt skriver du hva du mener kan være novellas budskap (formål), det vil si hva novella sier oss, og hvordan den kan brukes til å bli klokere.

Oppgave D

Tekstvedlegg: Kampanjeannonse fra Plan Norge.

Skriv en tekst der du beskriver formålet med kampanjeannonsen fra Plan og deretter viser de viktigste virkemidlene i annonsen og den funksjonen de har. Skriv til slutt en kommentar der du reflekterer over om annonsen fra organisasjonen Plan er vellykket.

Kommentar:

Oppgaven er tredelt, og du skal svare på alle delene av oppgaven. Tekstvedlegget er en sammensatt tekst. Du skal skrive om alle elementene i teksten, om hvilken funksjon de har og hvordan de virker sammen.

Lett å mobbe digitalt

Digital mobbing blant unge øker i omfang. Nå trengs det et nettgrep, mener forskere ved Universitetet i Stavanger.

To av tre barn har opplevd mobbing via nettet eller mobil, ifølge en undersøkelse som Telenor gjorde i 2008. Undersøkelsen viser også at foreldre er usikre på hva de skal gjøre med denne mobbingen. «For mange mobbeofre er digital mobbing bare en av flere måter de blir plaget på. Det kan bety at de aldri har noe fristed», sier Tove Flack ved Universitetet i Stavanger. «På skolen blir de kanskje utestengt eller baksnakket, og når de kommer hjem mottar de krenkelser på mobil og nett. Tilgangen til sosiale medier de senere år har dessverre gitt oss mennesker enda noen nye mobbeverktøy», sier Flack.

Hun forklarer at betegnelsen mobbing innebærer at en person opplever jevnlig trakassering over tid. Også når det gjelder digital mobbing er det viktig å skille mellom de som blir plaget ofte og de som har opplevd å bli trakassert en og annen gang.

Nettmobbing foregår både gjennom bildebruk og tekst. Blant dagens ungdom har mange opplevd å få et bilde de aldri ville vist bort spredd ut til kjente og ukjente, bilder som vil bli liggende på nettet til evig tid. Andre har måttet lese vurderinger av seg selv som er svært krenkende, vitende om at betraktningene deles med de tusen hjem. «Terskelen for å plage en annen via sosiale medier kan nok muligens være lavere enn å mobbe noen på mer tradisjonelle måter. Når venner sitter sammen, kan det virke lett og uforpliktende å sende av gårde en anonym melding med et respektløst budskap til et annet menneske», sier Flack. Det er heller ikke ukjent at det dannes hatgrupper på nettet, der barn eller unge samler seg om å hate en spesiell person. «Digital mobbing kan også innebære at en person fryses ut ved at alle sletter personen som venn på Facebook eller fra kontaktlisten på mobilen», sier Flack. «For de voksne kan det være vanskelig nok å få oversikt over tradisjonell mobbing. Digitale medier gir nye og krevende utfordringer. Det er viktig å ha nulltoleranse for plaging via nett på samme måte som det skal være nulltoleranse i forhold til all type trakassering», påpeker hun.

En nesten pinlig affære” av Johan Harstad.

Jeg finner dagboken min, den eneste jeg noen gang orket å skrive, den ligger i kjelleren under gamle blader, tegneserier, far har ryddet ut av barnerommet mitt, men han har ikke fått øye på denne, gjemt blant annet skrot jeg ikke lenger har behov for, og jeg tenker: heldigvis, setter meg på fryseboksen, et øyeblikk helt fiksert på dette gamle beviset, barndommens krønike, skriften penere enn den jeg har nå, jeg leser vilkårlige utdrag: ”Vi slår den nye gutten nesten hvert friminutt. Jeg tror vi liker det, eller er det bare fordi han er ny, at han kommer fra et sted på Østlandet? Vi banker livskiten av ham, men i timene får han sitte ved siden av de søtteste jentene, av og til med Nina. Da trøster de ham og så gir vi ham enda mer bank dagen etter, slår alt vi kan, men han sier aldri noe. Han roper ikke på lærervakten, og han gråter ikke, for han er ingen spjæling. Han er akkurat som oss, men av og til prøver han å slå slag som ikke treffer oss. Men det er bare skuespill, det er ikke motstand, så vi banker ham det vi er gode for. Vi bokser ham i magen og slår ham i lamasen, i armer og ben, vi vrenger armen hans bak på ryggen, binder ham fast i kåniteineren så han ikke får puste. Vi løsner litt og så lar vi ham henge. Frøken oppdager det først halvveis uti timen, at han mangler, og hun må ut og løsne ham, men han sier ingenting. Vi sovner om kveldene, hver for oss på rommene våre. Da er vi sinte, glade for at vi ikke er ham, og vi tenker at i morgen skal du få, fy faen, i morgen skal du få så du aldri glemmer hva vi gav deg.” Jeg vet vel egentlig ikke hvorfor, men den metalliske smaken som jeg nesten alltid hadde i munnen den gang, kommer tilbake, som når du hadde slikket på rekkverket ved fotballbanen. Først etter at filmen på tv er slutt, og jeg er på vei til sengs, våger jeg å huske det, hvordan jeg ble vant med smaken av blod, at jeg mistet en tann på grunn av dem, at de ventet på meg ved den gamle fabrikken, hvorfor jeg aldri sa noe, hvorfor jeg til slutt måtte jule, for meg selv, innerst inne.

© 2008 Plan International Norge

JENTELOVEN

- § DU SKAL IKKE TRO AT DU ER VERDT NOE
- § DU SKAL IKKE BESTEMME OVER DITT EGET LIV
- § DU SKAL LA ANDRE BESTEMME OVER KROPPEN DIN
- § DU SKAL IKKE TRO AT DU KAN GIFTE DEG MED HVEM DU VIL
- § DU SKAL FÅ BARN ALT FOR TIDLIG
- § DU SKAL IKKE TRO AT DU HAR RETT TIL Å GÅ PÅ SKOLE

Jenteloven kan synes fjern for oss, men i mange land er dette virkeligheten. Destiny fra Zimbabwe er fem år. Fordi hun er jentegår hun en usikker fremtid i møte. Fordi Destiny er jente, risikerer hun å ikke få gå på skole. Fordi hun er jente, bestemmer familien hvem hun skal gifte seg med – og når. Fordi hun er jente, har hun mindre mulighet til å bestemme over sitt eget liv.

For bare 250 kroner måneden kan du gi jenter som Destiny en bedre fremtid og mulighet til utdanning.

Bli jentefadder i dag!

WWW.FORDUEGERJENTE.NO WWW.PLAN-NORGE.NO SMS FADDER TIL 05123

